

Pridiga na gori.

Ali ni nekak zlat sij okoli čudovitěga zaklada božjih resnic, ki jih je izpregovoril Gospod v pridigi na gori? Tako preproste in razumljive so vse stvari, ki jih je Gospod oznanjal, da si mislimo, vsak otrok jih mora razumeti; na drugi strani pa so tako velike in skrivnostne, da jih največji učenjaki ne morejo doumeti. To je sploh znak božanstvenega: pri Jezusovem nauku, da izgleda tako preprosto in tihe v otroško dušo kakor ljubo solnce in lepota cvetk in vonj rož in da je drugače tako velik in globok in vzvišen, da mu človeški um ne pride do dna.

Božjo besedo pa moramo prav tako gledati, kakor lepo, dišečo cvetko, ki jo občudujemo in jo radi gledamo ter se veselimo njene lepote, ki je pa ne razdelimo in ne razkrajamo, da bi se prepričali o njeni kemični sestavi. Božje besede se moramo resnično veseliti in jo sprejeti v svojo dušo z otroško pobožnostjo. Bodisi, da je poslušalec učenjak ali delavec, božji besedi nasproti je otrok.

Saj je Gospod sam rekel: Ako ne boste kakor otroci...

Vsako Gospodovo besedo je treba gledati z otroškimi očmi in jo sprejeti z otroško preprostostjo; šele potem jo razumemo.

Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo! Ali ni to prav otroška beseda?

Ponujaj malemu otroku sfotak in par lepó rdečo cvetko, naj si zbere, kar hoče; ali ne bo zagrabil cvetke, ker mu je po preprostem razumovanju mnogo bližja?

Seveda praviš, otrok je še majhen in neumen in ne pozna pomena bogastva in denarja; ko bo pa večji, bo že drugače.

Res je to; pa se ti skoro žal zdi, da bo drugače.

Sinko bogatega trgovca je na sv. večer sedel pod božičnim drevescem med kupi lepih in dragocenih igrač in bridko jokal. Ko so ga vprašali, zakaj joka, je priznal, da si je želel samo praznega zabojčka od cigar, iz katerega bi si sam naredil svoje igrače, pa vse drugačne in lepše kot jih je dobil. —

Pa pomislimo še tole: v organizaciji, katere član si in ki ima namen dvigniti gospodarsko stališče svojega članstva, imate tajnika, ki se dela, kakor da mu je kdo ve koliko za proevit društva in da mu je dobrobit članstva najbolj na srcu. Nekega dne pa se izkaže, da mu ni prav nič za to, ampak le za denar, ki ga zasluži pri tem. — Ali ti to spoznanje ne uniči vsako dobro voljo zanj?

Nasprotno pa se je n. pr. nekdo iz organizacije popolnoma žrtvoval zanjo; delal je in celo preganjanje trpel zaradi nje. Pa mu nasprotna organizacija ponuja dvakratno plačo in razne ugodnosti, če pusti svojo organizacijo. Ta pa ji ostane zvest, ostane značaj. Ali je treba še vprašati, katerega od teh dveh spoštujesh? Kdo od njih je plemenit?

Prijatelj, komur gre le za denar, ta nima v srcu božjega kraljestva. Ni ga bolj prostaškega človeka kot je oni, ki mu vse, tudi pobožnost in molitev služi v špekulacijo!

Pa vprašamo: ali pa so sploh tudi taki ljudje? Menim, da jih ni treba daleč iskati. Poslušajmo le, o čem se pogovarjajo, kadar so med sabo, ker takrat so resnični! Za kar nisem plačan, tudi delal ne bom — je nedavno rekel nekdo, ki so ga prosili, naj bi pomagal delati v društvu.

In če pogledamo, je bilo prav to dejstvo v vseh časih jedro socialnege

vprašanja, da je postala podjetniku tovarna, kmetu zemlja, obrtniku delavnica, uradniku pisarna pot do mamonizma. Pa še tega ne smemo pozabiti, da celo delavci niso prosti krvoseša mamonizma. In da nekaterim staršem celo lastni otroci niso drugega kot sredstvo ali celo premet izkoriščanja.

Kdo ima pogum, da požene mamonizem stran, od nas? »Kar eden naj prične« praviš? Ne, ne, prijatelj, ti in prav ti sam, moraš začeti, saj vendar ti sam tudi spadaš h Kristusu. Ti moraš druge pridobiti za to, pa naj bi te vsi zasmehovali kot norca. Svet je v vseh časih imel svoje »norce«, kakor je bil sv. Frančišek »norček« in kakor so Kristusa samega zmerjali za »norca«.

»Ali morem brez denarja živeti?« vprašaš.

Ne, gotovo ne! In Kristus sam v svoji pridigi ne zahteva tega od tebe. Zahteva pa, da se na znotraj odtrgaš od mamona. Zahteva, da so v tvojih mislih in delih drugačni nazori, kakor pa le denar in samo denar. Dobro moraš vedeti, da je mamon le sredstvo, nikoli pa ne smoter tvojega prizadevanja; da svojo družino ljubiš ne zaradi koristi, ki jo imaš od nje; da je tvoje podjetje sredstvo, na katerem uveljavljaš svoje zmožnosti; da ljubiš delo zaradi koristnega udejstvovanja v socialnem smislu, ne le zaradi ljubega denarja, da imaš veselje z organizacijo, ker ti pomaga k višjim dobrinam, kakor pa je polna mošnja; da se veseliš dela v občini, ker je to prva edinica javnega življenja; da imaš veselje za delo pri svojem narodu, ki mu gre lepa in srečna bodočnost; da skušaš tudi domovini pomagati do blagostanja in velikega razmaha, ker je to sveta dolžnost vsakega državljanca. In iz tega veselja in tega čuta dolžnosti pri vsem svojem delu boš kmalu tudi začutil, kaj je nebeško kraljestvo: namreč sreča, ki se zbudi in vzcvete v notranjem svetišču tvoje duše.

Gnojenje ajde.

Naši kmetje dobro poznajo vrednost gnojenja ajde s superfosfatom in s kalijevo soljo, kajti le po takem gnojenju smejo pričakovati od nje bogat pridelek. Zato je tudi to gnojenje v Sloveniji tako razširjeno in tako splošno znano kakor malokatero drugo. Ajda je rastlina, ki raste le kratko dobo, začne kmalu cveteti in napravi hitro plod in seme. V tej kratki dobi ji moramo nuditi samo lahko topljiva in hitro dovzetna hranila, da se po njih nemoteno razvija. Hlevski gnoj za ajdo ni prikladen, ker polagoma učinkuje in dolgo sili k rašči. Istotako niso mastna dušična umetna gnojila kakor so apneni dušik ali čilski soliter, ker silijo rastlino, da močno raste in dolgo cvete, pozno pa razvija seme in tako pride večkrat v jesensko slano.

Najboljši gnoj za ajdo je rudninski superfosfat, ki ji nudi lahko topljivo fosforovo kislino, potrebno ji za napravo klenega zrna. Fosforova kislina pospeši tudi zoritev, skrajša rast in napravi bolj močno slamo. Toda tudi kalijeve soli je nujno potrebna, ker ta zelo ugodno vpliva pri cvetju, pa tudi pri zoritvi. Obe ti dve gnojili sta v vodi, to je v zemeljski vlagi lahko topljivi, zato jih začno rastline takoj in hlastno uživati. Učinek seveda ne izostane, kar je dobro znano vsakemu kmetovalcu.

Superfosfata potrebuje ajda na ha (1 $\frac{3}{4}$ orala) po 300 kg, kalijeve soli pa zadostuje 100 kg. Ali če vzamemo domačo mero: na mernik posetje računamo 30 kg superfosfata in 10 kg kalijeve soli.

Važno pa je, da vsakdo, ki si želi nabaviti ta gnojila, si jih čimprej naroči, da ne bo ob setvi moral čakati na nje in morda zamudil pravi čas setve. Ob času setve je namreč po teh gnojilih precejšnjo povpraševanje in se lahko zgodi, da jih v kraju zmanjka. Naši kmetovalci se morajo navaditi pravočasno naročevati potrebna umetna gnojila.

Po košnji v sadovnjaku.

Naši sadovnjaki so izvečine na ravnatem svetu. Med drugim je tudi to precejšnja ovira, da jih ne oskrbujemo tako kakor bi bilo potrebno in koristno. Ta ovira je posebno občutna v pozni pomladi in prvih tednih poletja, torej pred košnjo. Baš v tej dobi (maj in junij) bi bilo v sadovnjaku dokaj potrebnega posla. Sadno drevje tedaj najbolj raste, vejevje se razvija pravilno, pa tudi nepravilno. Maja in junija meseca se najbolj širijo listne ušice in še nebroj drugih očitnih in skritih zajedavcev. Naši sadjarji pa v tem času tako neradi hodijo okoli drevja, ker nočejo gaziti trave. Zato ni čuda, ako je drevje zanemarjeno in zlasti mlada, zadnja leta posajena drevesa vpijejo po odpomoči.

Sedaj je seho spravljeno, tla so gola, dostop k drevju lahek. Vsaj sedaj torej naj bi slehern sadjar, ki mu je kaj za sadno drevje, stopil z nožem in škarjami in morebiti tudi z žagico v sadovnjak in naj bi popravil, kar je zamudil maja in junija. Posebno naj bi se vsakdo zavzel za mlada sadna drevesa, ki so najbolj potrebna nege in varstva.

Najprej pogledjmo drevo pri tleh. Ako je travnata ruša prerasla kolobar tja do debla, je nujno potrebno, da kolobar obnovimo, to se pravi, da drevo oplevemo in okopljemo. Čim mlajše je drevo in v čim slabjših razmerah se nahaja, tembolj je to potrebno. Poganjke iz divjaka iz korenin v živo porežimo! Prav tako je treba odstraniti vse poganjke iz debla. Kjer je deblo gladko, z napeto kožo, jo prerežimo na dveh, treh straneh od vrha do tal (puščanje), in sicer režimo z ostrim nožem in samo lub do lesa, nikakor pa ne pritiskajmo tako, da bi rez segala v les. Pri tej priliki temeljito preiščimo deblo, če ni navrtano od vrtnega zavrtača. Do 2 mm debele luknjice v lubju, zlasti na zaceljenih ranah, ga izdajajo.

Nazadnje pogledjmo še v vrh! Prepričajmo se najprej o škodljivcih in če jih najdemo, jih primerno zatrimo. Opazujmo tudi prirastek vejevja ter odrežimo, kar se nam zdi odveč, privežimo ali kakorsibodi naravnajmo, kar ima napačno lego.

Še dandanes se dobe ljudje, ki se boje odrezati vejico, ko je drevo zeleno, češ, da bi utegnilo to drevesu škodovati. To je popolnoma prazen in neutemeljen strah. Nasprotno! Sedaj, dokler drevo raste, še mnogo bolj brez skrbi izvršimo na njem vsako operacijo nego spomladi ali celo pozimi. Rane, ki jih sedaj prizadenemo drevesu, se gotovo laže in hitreje zacelijo nego jesenske ali zimske. Orehe in koščičasto drevje (zlasti marelice in breskve) pa je vsekako odločno bolje obrezovati, dokler je v soku. Torej le brez skrbi nož ali škarje v roke!

Kjer je nevarnost, da bi se naselil v sadovnjak vrtni zavrtač, bi bilo jako potrebno, da bi vsemu mlajšemu drevju namazali debla in debelejšje veje z arborinom.

Ob hudi suši zalivajmo vsaj tisto drevje, ki je bilo letos posajeno. Dajmo drevesu po škaf vode na teden dni! H.

Kmetijska razstava v Kölnu.

Nikjer se kmetovalcu ne nudi tako lepa prilika ogledati si pridelitve naprednega kmetijstva, kakor na kmetijskih razstavah. Na teh je navadno zbrano vse, kar pripomore k zboljšanju kmetijskega gospodarstva, predvsem pa razne novosti zadnjega leta. Naše kmetijske razstave nudijo sicer mnogo poučnega in koristnega, za naše gospodarske razmere primerne, toda so v splošnem bolj skromne, ker smo pač mal narod, ki ni mogel držati koraka z napredkom večjih narodov. Njih kultura je bolj razvita in njej primerno so obsežnejše tudi njih razstave.

Med največje svetovne kmetijske prireditve spadajo pač potovalne kmetijske razstave Nemške kmetijske dru-

žbe, ki jih ta prireja vsako leto v drugem večjem mestu Nemčije. Letošnja že 36. je bila prirejena v Kölnu ob Reni, v središču industrijskih renskih provinc. Mesto Köln (Kelmorajna) je Slovencem znano, ker so naši predniki zahajali tja na božjo pot, predvsem pa občudovati svetovno znano katedralo. Danes je to mesto, ki šteje 720.000 prebivalcev, središče nemške industrije ob reki Reni. Pripomniti je tu, da vlada dandanes v teh krajih precej huda gospodarska kriza. Številne tovarne stojijo in na stotisoče delavcev je brez posta. To je tudi eden izmed vzrokov krize v kmetijstvu, ker najštevilnejši konzument delavec nima sredstev za nakup življenjskih potrebščin.

Kako izrazito industrijske so te renske province, se vidi iz naslednjih števil. V vsej nemški državi se peča 41,3 odstotkov prebivalstva z industrijo in obrtjo in 23 odstotkov s kmetijstvom. V renskih provincah je pa v industriji in obrti zaposlenih 50,9 odstotkov prebivalstva, medtem ko se bavi s kmetijstvom le 13,3 odstotka. Zato pa je to kmetijstvo zelo intenzivno in se peča v veliki meri z vrtarstvom, zelenjarstvom in mlekarstvom, ker gredo ti pridelki najlaže v denar. Večja kmetijska posestva pa slabo izhajajo, kajti ne dobe delavcev, oziroma so ti predragi, zato je tudi nad 95 odstotkov vseh kmetovalcev le malih kmetov in kočarjev, ki hodijo na delo v tovarne.

Vzlic temu, da je kmetijstvo v tej pokrajini tako pičlo zastopano in bi bilo pričakovati, da bo svoje pridelke lahko razpečalo v gosto obljudena mesta in industrijska središča, pa je tudi tu kmetijska kriza precej občutna, kar je prišlo do izraza tudi na kmetijski razstavi.

Prostor razstave je zavzemal površino od 40 hektarjev, je bil torej desetkrat večji nego prostor ljubljanskega velesejma. Da se je dobilo površen pregled o njej, se je peljalo po mali železnici, ki je vodila po glavnih

ulicah. Kdor si je pa hotel ogledati vsaj glavnejše in važnejše paviljone, je moral v to žrtvovati vsaj tri dni, kajti razstavljenega materiala je bilo ogromno. To naj priča, v kakšnem obsegu je bila ta prireditelja. Razstava je trajala le šest dni, in sicer od 27. maja do 1. junija 1930.

Kaj pa je bilo v glavnem tu razstavljeno? Predvsem je omeniti živalsko razstavo, ki je obsegala konje, govedo, ovce, prašiče, koze, perutnino, kunce, čebele in ribe. Izmed konj je bilo nekaj toplokrvnih oldenburžanov in holštajncev, vsi drugi so bili težki konji iz renske province in je njih število presegalo 200 glav. Predvajali so se na obsežnem tekališču, kjer so se vršili tudi razni turnirji in druge prireditve.

V devetih hlevih je bilo razstavljeno govedo, pri katerem so prevladovali dve pasmi: holandska črnolisasta in simodolska rdečelisasta. Holandske krave so izrazito mlečne živali, ki so izkazovale letno mlečnosti od 7000 do 10.000 litrov mleka. Bila je med njimi tudi nemška rekordna krava »Broša«, ki je baje najboljša nemška moznica. Na leto je dala 11.030 kg mleka s 5,51 odstotki tofšče, oziroma 608 kg masla. Lastnik ji je Müller-Möven. Primerjamo pa z njimi naše krave, ki dajo letno 1800—2200 litrov mleka, pa uvidimo, kako daleč še je dobičkanosnost naše živine. Bavarski simodolci so se odlikovali deloma po svoji mlečnosti, največ pa po svoji teži. Tako je bil tu bik v teži 1500 kg.

Prašičev je bilo razstavljenih 530, in sicer največ nemške požlahtnjene pasme. Bili so pa tudi angleški jorkširi, berkširi ter razne veje nemškega domačega prašiča. Nekateri izmed njih so se odlikovali z izredno težo, večinoma so pa bili mladi 3—6 mesecev stari. Glede prašičereje je opaziti tudi v Nemčiji preokret. Dandanes ne gojijo več toliko velikih težkih prašičev, ampak večinoma male hitrorastne, ki dosežejo v 4—6 mese-

kih težo od 60—100 kg in se najboljše plačajo. Tudi prašičem cene padajo, ker delajo Nemcem hudo konkurenco poljski, holandski in danski uvozniki.

Ovce so bile v dveh hlevih v skupnem številu 260. Najbolj so bile zastopane Merino-ovce, potem pa mešane angleške ovce. Izmed domačih je bila zastopana barska ovca (šnuka) in mlečna ovca. Ena čreda je bila tudi sarakul, kavkaška debelorepa ovca, ki da dragoceno kožuhovino, ki jo v trgovini imenujejo perzijan.

Koze sanske bele in rjave hartserske so bile bolj šibko zastopane. Prodajalo se je tu kozje mleko, ki so ga priporočali posebno otrokom. Posebni oddelki so bili za perutnino, kunce in ribe. Čebelarstvo je imelo svoj lično prirejen paviljon.

Splošni vtis, ki ga je na ogledalca zapustil pregled živinske razstave, je bil ta, da skušajo Nemci v zadnji dobi omejiti število živine, doseči pa pri nji čim najvišjo dobičkanost. V tem pogledu bi se mi Slovenci lahko še mnogo naučili. Mnogi naši živinorejci radijo preveč živine, ki jo ne morejo dostojno prehraniti. Posledica je, da vidimo v hlevu mnogo repov, ki so pa vsi tako mršavi in slabe kakovosti, da ni vse skupaj malo vredno. Načelo vsakega umnega živinorejca bodi: rajši v hlevu malo živine, zato pa ta čim boljša. Ni slaba zamenjava, če se prodaj iz hleva dve slabi kravi in se za izkupiček kupi eno dobro. Ta bo stalevala manj krme nego obe slabi, zato pa dala več užitka nego obe skupaj. Oglejmo si samo cene na živinskih sejmih in takoj vidimo, da se doba živina plačuje po 7—8 Din, medtem ko se za klobasarice dobi komaj 4 Din za kg žive teže.

Se na nekaj opozarjajo take velike živalske razstave: Dobre plemenske živali niso nikdar preplačane. Tako so tehtjali prašičjerejci za 5—6 mesecev stare merjasec po 500—700 M. 1. okroglo 7000—10.000 Din za komaj. Ravno tako so bili biki po 20 do

30 tisoč dinarjev. Nemci znajo ceniti vrednost potomstva enega prvovrstnega plemenjaka, zato tudi radi plačujejo za nje tako visoke cene.

Zelena koruza — važno krmilo.

Letošnji mesec junij je bil nenavadno vroč in večinoma zelo suh, da se še sedaj marsikje težko občuti suša. Zaradi tega so živinorejci v skrbeh, je-li bodo nakosili še dovolj otave, ker je zgodnja suša travo naravnost ožgala. In da krijemo ta primanjkljaj krme, imamo zeleno koruzo za krmo (pifnik), ki je posebno za molzno živino najboljše kakovosti. Sejemo jo takoj po strnišču, in sicer na močno gnojeno zemljo, toda ne pregosto, kakor je žal pri nas navada. Za gnojenje se priporoča hlevski gnoj in gnojnica, oziroma če tega nimamo dovolj, tedaj čilski soliter, ki pospešuje rast. Le z dobrim gnojenjem bomo dosegli obilen pridelek sočne koruzne krme.

Občinska trošarina in vinska bera duhovnikov. Mašno vino.

Kraljevska banska uprava je razposlala vsem občinam dravske banovine okrožnico II. št. 15.159 z dne 30. maja 1930, glasom katere je oproščeno obdavčenja z občinsko trošarino vse vino, prejeto pri beri (nazivamo tudi zbirčno vino), dalje tudi mašno vino.

Oprostitve pri beri prejetega vina v vinorodnih krajih bo prišla prav duhovščini, koje dohodki so prav v teh krajih prepogosto tako pičili, da morejo z njimi komaj životariti. — Da se oprošča od obdavčenja z občinsko trošarino tudi mašno vino — to v prvi vrsti — je ob sebi umljivo.

Saj menda nobena javna zadeva ni večjega pomena nego najvažnejše opravilo cerkve. — Mislimo, da bi moralo biti mašno vino sploh pro-

sto vsakega obdavčenja — tudi z državno trošarino, kakor je n. pr. oproščen celo špirit, ki se rabi za izdelovanje zdravil.

Banska uprava pristavlja v svoji okrožnici, da velja omenjena oprostitvev od obdavčenja mašnega in zbirčnega vina z občinsko trošarino do preklica odnosno toliko časa, dokler ne bo morda z zakonom kaj drugega določeno. — Upamo, da bo določil zakon splošno oprostitvev takih vin od vsakega obdavčenja. Vsekako bi bilo treba delati na to. F. K-n.

Denar.

g Vrednost denarja 1. julija 1930. V Curihu so na borzi plačevali naš dinar po 9.1275 centimov. Na ljubljanski borzi je notiral inozemski denar po teh-le stopnjah: 1 angleški funt 274.80 Din, 1 ameriški dolar 56.43 Din, 1 holandski goldinar 22.72 Din, 1 nemška marka 13.48 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 madjarski penga 9.89 Din, 1 avstrijski šiling 7.98 Din, 1 belgijski belg 7.90 Din, 1 italijanska lira 2.96 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka krona 1.68 Din.

g Ponovno znižanje obrestne mere. Nemška državna banka je znižala obrestno mero od 4 in pol na 4 odstotke. Nadalje je znižala angleška banka diskont od 3 in pol na 3 odstot. Največje znižanje pa je opažati v Nevjorku, kjer je ofiieelni diskont znižan celo na 2 in pol odstotka, kar predstavlja v ameriški zgodovini najnižjo obrestno mero. S tem se je Nevjork zenačil s Parizom, ki ima tudi 2 in pol odstotno obrestno mero. Pričakovati je, da bodo tudi druge države šle z obrestno mero navzdol, da se prilagodijo razmeram na svetovnem trgu.

Cene.

g Zitno tržišče. Polom na ameriški borzi je vplival tudi na cene žita na ameriških blagovnih borzah, ki so znatno padle. To je vplivalo tudi na naš trg, ki je kazal nižje cene, zato

pa živahnjšo kupčijo. Cene na ameriškem trgu so tako nizke, da se bližajo že najnižjim povojnim cenam za pšenico. Po tem se ravnaajo cene na vojvodinskih tržiščih. Pa tudi na moko je vplival ta padec in so mlini morali znižati ceno za svoj izdelek. Sicer je pa le malo povpraševanja po blagu. Cena gornjebačke pšenice 78-79 kg težke je okrog 202.50 Din za 100 kg, medtem ko se nova ponuja po 170 do 175 Din. — Bolj trdna v ceni je koruza, ki se plačuje v Sremu po 100 do 102.50 Din in več. Oves notira 135 do 140 Din na bački postaji, pšenična moka iz stare pšenice v bačkem mlinu 340 Din, iz nove pšenice pa 305—310 Din. — Promet je bolj pičel vzlic nizkim cenam. Ni pa izključeno, da se pojavi kak preobrat, ker bodo predvidoma mnoge kontinentalne države kot odgovor na ameriško zvišanje uvozne carine povišale uvoznine na ameriško žito. V tem primeru se bo seveda položaj za naše proizvode znatno izboljšal.

g Ljubljanska blagovna borza. Promet žita na ljubljanski borzi je zelo skrčen deloma vsled neugodne letne dobe, deloma vsled negotovne nizkih cen. Ponujale so se naslednje vrste žita pri vagonski dobavi, za 100 kg, postavljeno na vsako slovensko postajo: Pšenica bačka 80 kg težka 258.50—260 Din, 78 kg 250—252.50 Din, nova bačka za julij 205 Din, za avgust 210 Din; rž 72-73 kg 197 Din; koruza suha 150—152.50 Din; ječmen bački 66—67 kg 167.50—170 Din, 62-63 kg 162.50—165 Din; oves bački 180—185 Din, moka 0g franko Ljubljana po 410—415 Din.

g Ljubljanski trg. Cene živil na ljubljanskem trgu so precej stalne, le pri zelenjavi nazadujejo kot ponavadi ob začetku šolskih počitnic. Perutnina: kokoš 30—40 Din komad, raca 30—35 Din, piščanec 15—30 Din. Ribe: karpi 25—30 Din za 1 kg, ščuke 30—35 Din. postrvi žive po 80 Din, mrtve po 60 Din. — Jajca 0.75—1 Din komad. Mleko 2.50—3 Din liter. Surovo

maslo 35—40 Din, čajno 44—52 Din kg; bohinjanski sir 30—32 Din, sirček 8—10 Din za kg. K r m a : sladko seno 75 Din, polsladko 60 Din, kisló 50 Din, slama 50—60 Din za 100 kg.

g Tržišče s jajei. Zaradi vročine v zadnji dobi se je produkcija jajc zmanjšala in s tem tudi dovozi. Povečalo se je pa povpraševanje po boljšem blagu, ker se v tem času pojavlja na trgu od vročine pokvarjeno blago. Nakupne cene se gibljejo pri nas med 65 in 75 par za komad. V mestih se pa prodajajo jajca po 0.75—1 Din komad. Spricó čvrstejše tendence na svetovnem trgu je pričakovati malega zboljšanja nakupnih cen.

g Tržišče s gobami. Po cenitvah o prvi rasti letošnjih gob, ki jih je bilo največ na Štajerskem, Prekmurju, Posavju in na nekaterih krajih Dolenjske, se je nasušilo dosedaj okrog 15 tisoč kilogramov gob. Izvozilo se jih je dosedaj le malo, ker inozemstvo ne povprašuje še po njih. Nekoliko bo morda vplivala na ceno ameriška uvozna carina, ki se je zvišala na 60 odstotkov fakturne vrednosti. Vendar gre večinoma našega blaga v Argentino, ki se v zadnji dobi zanj posebno zanima. Cene na domačem trgu so bile v začetku srednje dobre, iskalo se je pa le prvovrstno blago. Kameje so nakupne cene padale in so sedaj za 10—15 Din nižje nego začetkoma.

g Vinska kupčija v Banátu. Cene banatskemu vinu so v zadnjem času zelo popustile. Kupčija je mrtva, ker primanjkuje denarja. Razen tega čaka vse na novo letino, ki obeta dobro. Večja kupčija je bila sklenjena v Beli Cerkvi po 130—140 Din za 100 litrov vina letnika 1928. Od te partije je šlo več vagonov v Avstrijo. Najvišje cene, ki se dosežejo za letnik 1929, so 2.50 Din za liter. Povprečne cene za letnik 1928 so okrog 2 Din za liter. Za letos se pričakuje dobra vinska letina, tako po količini kakor po kakovosti. — Vinogradniki fruškogorski so sklenili ustanoviti v Zagrebu stalni vinski

vzorčni sejem, da se nudi kupcem prilika pokušati vina raznih producentov.

Živina.

g Mariborski živinski sejem 26. junija. Prigon je znašal: 18 konj, 15 bikov, 96 volov, 313 krav in 22 telet, skupaj 464 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile za 1 kg žive teže: voli debeli 8—9 Din, poldebeli 7—7.50 Din, vprežni 6.50—7 Din, biki za klanje 7.25—9 Din, klavne krave debele 7—8 Din, plemenske krave 6—7 Din, krave za klobasarje 5.25—5.75 Din, molzne in breje krave 5.50—7 Din, mlada živina 7—9 Din, teleta 10—12 Din. Prodanih je bilo 241 glav, od teh za izvoz v Avstrijo 22. — Mesne cene so bile sledeče: volovsko meso prve vrste za 1 kg 18 do 20 Din, II. vrste 14—18 Din, meso od bikov, krav in telic 10—12 Din, telečje meso I. vrste 20—25 Din, II. vrste 16—18 Din, svinjsko meso 15 do 28 Din.

g Mariborski prašičji sejem 27. junija. Ta sejm je bil nekoliko slabše obiskan in je bilo nanj pripeljanih le 170 prašičev. Cene so bile nekoliko višje nego na zadnjem sejmu in so notirale za komad: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 200—225 Din, 7—9 tednov 270—300 Din, 3—4 mesece 350 do 400 Din, 5—7 mesecev 450—500 Din, 8—10 mesecev 650—850 Din, eno leto stari 1100—1200 Din. Za 1 kg žive teže so plačevali 11—13 Din, za 1 kg mrtve teže 16—18.50 Din. Prodanih je bilo 147 prašičev.

g Ljubljanski živinski sejem. Zadnji sejem je bil slabo obiskan, ker imajo kmetje doma preveč dela. Dogon je znašal 94 konj, 39 volov, 40 krav, 16 telet in 189 prašičev za rejo. Cene so ostale v glavnem neizpremenjene: za kg žive teže so plačevali: voli I. 10.25 Din, krave debele 8 Din, klobasarice 5 Din, teleta 14—16 Din, prašiči za rejo komad po 250—400 Din. — Prodanih je bilo 25 konj, 15 volov, 16 krav, 7 telet in 120 prašičev za rejo.

Letina.

g Stanje kmetijstva v dravski banovini. Kmetijsko ministrstvo je izdalo poročilo o stanju posevkov v prvi polovici junija v naši banovini. Po njem je bilo stanje naslednje: Ozimna pšenica, rž, grahoviča, krompir, lan, hmelj, vinogradi, travniki in deteljišča so kazali prav dobro. Med zelo dobrim in dobrim je stala jara pšenica, ječmen, koruza, proso, zelenjava, repa in konoplja. Dobro kaže sočivje in orehi. Med dobrim in slabim: češplje, jabolka, hruške. Vremenske prilike so bile povoljne, tudi dežja je bilo dovolj. Večja škoda je bila od toče v okrajih Krško, Kočevje, Maribor, Dol. Lendava, Novo mesto, Litija in okolica Ljubljane. Stanje živine v zdravstvenem oziru je bilo povoljno, krme je dovolj na razpolago.

g Letošnja letina sliv. Iz srbskih in bosanskih krajev poročajo o predhodni letini sliv, da bo letos slaba, znatno manj donosna nego lanska. Drevesa so sicer lepo cvetela, toda cvetje je večinoma odpadlo. V valjevskem okraju pričakujejo komaj 200 vagonov pridelka; medtem ko je ta okraj dal v dobri letini do 9000 vagonov, Breško pa komaj 100 vagonov. Vzrok slabemu stanju letine je dejstvo, da so starejša drevesa napadena od škriticaste uši (kapar) popolnoma odmrli.

g Začetek žetve pšenice. Po uradnih podatkih kmetijskega ministrstva je letos posejane za tri odstotke več pšenice kakor lani. Splošno stanje je zelo povoljno in žetev se je v Vojvodini že pričela. Tudi ječmen je dobro zarodil. Privilegirana izvozniška družba je začela z aktivnim posredovanjem za prodajo naše pšenice v inozemstvo. Pričakuje se, da se bo izvoz razvijal povoljno.

g Stanje hmeljskih nasadov na Češkem. Po poročilu iz Zalca, je zaradi hladnega in deževnega vremena nastopil zastoj v razvoju hmeljske rastline. Dalje se je letos pojavil bolhač v veliki množini in ogroža mlade

rastline. Ker nimajo hmeljarji mnogo upanja, da bi mogli svoj pridelek ugodno vnovčiti, zato se tudi ne brigajo mnogo za pokončevanje tega škodljivca.

Razno.

g Izvoz v maju. Naš izvoz v letošnjem maju je znašal 414.765 ton za 542.6 milijonov dinarjev napram 615.8 milijonov v aprilu 1930 in 533.7 milijonov v maju 1929. Napram maju lani se opaza, da je količina izvožene pšenice in koruze bolj narasla kakor vrednost. — Glavni predmeti našega izvoza v maju so bili, označeni v milijonih dinarjev, v oklepajih pa podatki za april: pšenica 34.1 (38.9), koruza 56.7 (73.1), konoplja 7.5 (7.7), goveda 23.1 (22.7), prašiči 16.9 (17.2), perutnina 6 (15.7), jajca 65.3 (77.5), sveže meso 7.1 (7.3), stavbni les 117.9 (124), drva 4.1 (2.7), hrastovi pragovi 12.8 (14.2), lesni izdelki 7.1 (6.4), cement 11.9 (11.0), svinec 5.9 (3.9), surov baker 40 (42), rude 22.2 (21.7).

— Skupno je v prvih petih mesecih 1930 znašal naš izvoz 2.018.845 ton za 2854.3 milijone dinarjev; napram 1.737.325 tonam za 2453.8 milijonov dinarjev v prvih petih mesecih lani.

g Debelinske mere. Izdan je pravilnik o debelinskih merah. Po njem morajo ustrezati vsem uradnim zahtevam ter biti izdelane točno po uradnem načrtu. Vse druge mere so za javni promet zabranjene in se ne smejo niti prodajati niti prevažati v javnem prometu. Načrt debelinskih mer, katere se sprejemajo v uradni pregled in žigosanje, je na vpogled interesantom v pisarni trgovske zbornice v Ljubljani. — Ta pravilnik je posebno važen pri prodaji lesa od strani kmetovalcev prekupcem in lesnim trgovcem, kajti večkrat se slišijo pritožbe po deželi, da se prevzemniki lesa poslužujejo večkrat nepravilnih mer in s tem znatno oškodujejo prodajalce lesa. Zato naj vsakdo dobro pregleda debelinske mere, če so v zadnjem času uradno žigosane.